

Stiftelsen Levanger Arboret
v/Arne Ramdal Fiolvegen 15
7606 LEVANGER

Tillatelse med vilkår til utsetting av fjelledelgran, *abies lasiocarpa* for juletreproduksjon - eiendommen 1/1 Levanger kommune

Vi viser til søknad av 22.05.2013. Det søkes om utsetting av 35 stk. fjelledelgran, *abies lasiocarpa*, som supplerer innenfor et eksisterende juletrefelt. Juletrefeltet er i alt ca 3 da stort målt fra flybilde, og andelen til de omsøkte trær er ca 100 m².

Saken er behandlet etter forskrift (med veileder) om utsetting av utenlandske treslag til skogproduksjon, som er fastsatt med hjemmel i naturmangfoldloven, jf. forskriftens § 7, som gir grunnlag for tillatelse til juletreproduksjon og pyntegrønt.

Forskriften og utenlandske treslag

Forskriften om utenlandske treslag er vedtatt fordi utenlandske plantearter kan påvirke naturen i Norge negativt. Med utenlandske treslag menes arter eller underarter som ikke har sitt nåværende eller naturlige utbredelsesområde i Norge. Artsdatabanken har satt opp ei liste over utenlandske arter (alle typer arter, planter, dyr, insekter), og vurdert hvilken risiko disse artene antas å ha for det biologiske mangfoldet i Norge. Artsdatabanken har inndelt de fremmede artene i grupper fra lav risiko/ingen kjent risiko til arter med svært høy risiko.

Søknader om fremmede treslag skal vurderes i forhold til risiko. Derfor skal det vurderes om aktuelt treslag vil føre til risiko for uheldige følger, og det skal ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil kunne medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet. En utredning fra Universitetet i Trondheim, NTNU viser at noen bartre i enkelte tilfeller kan spre seg langt, flere kilometer. Dette gjelder spesielt i åpne landskap med mye vind. Spredning kan skilles i kortdistansespredning og langdistansespredning.

Andre lovverk.

Utplanting og produksjon må også følge andre lovverk. Det vi si at hvis det skal produseres på dyrkajord, så må det til tillatelse til omdisponering etter *jordloven*, hvor kommunen er myndighet. Produksjon av juletrær er også i henhold til *skogloven*, og det betyr f.eks at områder med avsatte MIS-figurer i skogbruket ikke kan omdisponeres til juletreproduksjon.

Fjelledelgran

Fjelledelgran, *Abies lasiocarpa* kommer fra Nord-Amerika, dvs USA m/Alaska og Canada, hvor den vokser i fra 300 m o h til over 3000 meter. I Norge kan fjelledelgran frø seg både i låglandet og høyereliggende strøk, og den setter her i landet frø fra 30 – 40 års alder. Fjelledelgran kan spre seg i naturen, men Artsdatabanken kategoriserer fjelledelgran til gruppen Lav Risiko, og er ikke på Artsdatabankens Svarteliste.

Beskrivelse av utsettingsområdet og omgivelser

Selve utsettingsområdet er et etablert felt for juletre, som ble opprettet ca i år 2000. Området ligger i et kulturlandskap på Levangernesset, oppe på en flate ovenfor bratt skråning mot Eidsbotn.

Området utgjør en del av Levanger Arboret, som er opprettet på 1990-tallet med formål å ha og utprøve ulike planteslag. Arboretet eies av Stiftelsen Levanger Arboret, hvor Levanger kommune er eier av grunnen, og hvor stiftelsen ledes av et styre. Arboretet har 4 avdelinger, for roser, busker, rohodendron og trær. I alt 1400 arter ble utplantet, hvorav det aller største antall er roser og busker. Arter trær utgjør det minste antallet. Det er betydelig avgang i antall arter. Blant trearter er edelgran, kvitgran, sitkagran, ulike furuarter, barlind, lerketrær og andre. Platanlønn er også blant artene, og fra Stiftelsen opplyses det generelt om aggressiv spredning av platanlønn i området ved Eidsbotn, trolig fra flere ulike utplantinger. En erfaring er at sau effektivt kan beite vekk reproduksjon av platanlønn. Arboretet utgjør et areal på ca 100 da.

Driften av arboretet opplyses å være finansiert av medlemskap, sponning, salg av juletre og dugnadsinnsats.

Utplantingsområdet grenser ikke direkte til verdifulle naturtyper registrert i Naturbase, men Eidsbotn fuglelivsfredningsområde ligger umiddelbart nedenfor skråningen, i en avstand i luftlinje på ca 250 meter fra området.

Søknaden

Det søkes om utsetting av 35 stk. fjelledelgran, *abies lasiocarpa*, med formål juletreproduksjon, som supplerer innen et etablert felt på ca 3 da. Feltene er tegnet inn på kart, som gir god dokumentasjon av arealet.

Vurdering av søknaden i forhold til naturmangfoldlovens prinsipper.

Naturmangfoldloven har en del prinsipper som søknader (alle slags søknader som angår natur) skal vurderes etter.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8).

Kunnskapsgrunnlaget, som basis for avgjørelsen er godt for det aktuelle området, og i forhold til artene fjelledelgran, *abies lasiocarpa*.

Føre-var-prinsippet (§9).

Ut fra "føre-var-prinsippet" er det viktig å sikre seg at plantefeltet ikke kommer ut av kontroll, f.eks at trærne ikke kommer i alder for frøsetting og spredning. Derfor er det satt vilkår for tillatelsen.

Samlet belastning (§10).

Påvirkning av naturen skal vurderes ut fra den samlede belastning økosystemet er- eller vil bli utsatt for. Her vurderer vi at tiltaket ikke medfører vesentlige farer mot naturmiljøet.

Kostnader dekkes av tiltakshaver (§ 11).

Dette betyr at kostnader som følger av vilkårene skal dekkes av tiltakshaver, dvs her kostnader med å ta ut gamle trær, trær som likevel måtte ha spredt seg, kostnader ved å ha egenkontroll med arealet.

Miljøforsvarlige teknikker og drift (§12)

Dette betyr generelt at drifts metoder og teknikker skal i utgangspunktet ta mest mulig hensyn til naturmiljøet.

Vi har ikke spesielle merknader angående dette i denne saken.

Oppsummering § 8 – 12.

Fjelledelgran kan på sikt spre seg i naturen. Med den beskrevne driftsformen og de pålagte vilkår, med avvirkning før trærne når frømoden alder, så vil en kunne unngå dette. Ut fra dette vil tiltaket sannsynligvis gi liten eller ingen negativ virkning på naturmangfoldet

Vedtak: Tillatelse med vilkår.

Fylkesmannen gir med hjemmel i “Forskrift om utsetting av utenlandske treslag”, § 5, tillatelse til utsetting av ca 35 stk. fjelledelgran, *abies lasiocarpa*, i det anførte feltet på innsendte og vedlagte kart.

Vilkår.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår, jf §§ 7, 8, 9 10:

- Alle trær i plantefeltet skal hogges seinest 15 år etter utplanting.
- Det skal føres kontroll med eventuell spredning, og trær som eventuelt sprer seg utenfor feltet skal fjernes.
- Det skal være en oversikt (internkontroll) over virksomheten (feltet, utplantinger, spredninger), og at eventuelle ansatte er kjent med vilkårene.
- Tillatelse med vilkår skal oppbevares, og det skal kunne dokumentere at vilkår er oppfylt.

Fylkesmannen er etter forskriften og delegasjon fra Direktoratet for Naturforvaltning tilsynsmyndighet, og kan kontrollere og føre tilsyn. Fylkesmannen vil for å opprettholde kunnskap og kontakt med bransjen, samt føre tilsyn, gjennomføre besøk hos utvalgte produsenter hvert år.

Andre treslag og andre areal.

Denne tillatelsen gjelder det konkrete arealet og fjelledelgran. Eventuelle andre utenlandske treslag, utvidet utsetting og andre areal krever ny søknad.

Klageadgang.

Dette er et forvaltningsvedtak og kan etter forvaltningsloven påklages. Eventuell klage bør begrunnes og sendes Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, innen 3 uker fra mottakelsen av dette brevet

Er det noen spørsmål, så bare ta kontakt

Med hilsen

Bjørnar Wiseth
Miljøverndirektør

Eldar Ryan

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi:

Levanger kommune, 7600 Levanger

Vedlegg

1 Kart